

Pitäjäraatien toimintakertomukset 2025 ja toimintasuunnitelmat 2026

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta 10.06.2026
3145/00.01.02/2026

Valmistelijat / lisätiedot:

osallisuuskoordinaattori Sirkka-Liisa Piipponen, puh. 044 718 8922
vastaava asiantuntija Sirpa Niemi, puh. 044 718 2504
yhteisöpalveluiden päällikkö Kati Vähäsarja, puh. 044 718 2513
liikunta- ja kulttuurijohtaja Janne Hentunen, puh. 044 718 2502
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

sivistysjohtaja Mikko Ripatti

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta merkitsee tiedoksi pitäjäraatien toimintakertomukset 2025 ja toimintasuunnitelmat 2026.

Päätös

Selostus

Pitäjäraadit toimivat Kuopiossa maaseutualueiden asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamiskeinona. Pitäjäraateja on Kuopiossa kahdeksan: Etelä-Kuopio, Juankoski, Karttula, Länsi-Kuopio, Maaninka, Nilsinä, Riistavesi ja Vehmersalmi. Etelä-Kuopion ja Länsi-Kuopion pitäjäraateihin jäsenet valittiin ensimmäistä kertaa 1.2.2026 pidetyissä Pitäjäkokouksissa. Pitäjäraatien toimintaa ohjaa Kuopion kaupungin pitäjäraatien toimintasääntö, jonka 5.6 §:n mukaan pitäjäraati laatii talousarvion, toimintasuunnitelman ja toimintakertomuksen.

Kuopion kaupungin hallintosäännön 35 §:n mukaan hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan tehtäviin kuuluu seuraavia pitäjäraateihin liittyviä tehtäviä:

- asettaa pitäjäraadit Pitäjäkokousten tekemien esitysten pohjalta
- huolehtia viestinnästä ja yhteydenpidosta pitäjäraateihin ja muihin sidosryhmiin
- antaa vuosittaisen arvion lähidemokratian toteutumisesta ja kehittämisestä kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle.

Pitäjäraatien vuosi 2025

Pitäjäraadit elävöittivät vuonna 2025 toiminnallaan maaseutua ja osallistuivat kaupungin toiminnan kehittämiseen. Pitäjäraatien toimikausi on kaksi vuotta. Nykyinen kausi alkoi 1.6.2025.

Vuonna 2025 pitäjäraatien toimintamääräraha, 180 000 euroa, jaettiin tasanummaisena kuudelle pitäjäraadille. Toimintamääräraha on tarkoitettu pitäjäraadin toiminnasta aiheutuvien

toimintakulujen kattamiseen sekä lähidemokratian edistämiseen pitäjäraadin alueella. Toimintamäärärahalla edistettiin vuonna 2025 alueen asukkaiden hyvinvointia, osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä alueen kehittymistä.

Pitäjäraadit järjestivät yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa useita tapahtumia ja siten virkistivät kylien elämää. Pitäjäraatien toimintamäärärahasta 22 prosenttia kohdistui niin sanottuun asiantuntija- ja toimistopalveluun eli esiintyjän tai vastaavan ammattihenkilön palkkion maksamiseen. Toimistopalvelut sisältävät muun muassa nuoriso-, liikunta- ja urheilutapahtumien järjestämiseen liittyviä palveluita, messujen ja erilaisten tapahtumien järjestelytehtäviä. Pitäjäraadit järjestivät lisäksi asukastilaisuuksia, joissa osallistujia oli paikan päällä 458.

Pitäjäraadit järjestivät myös kyydityksiä asiointiin ja liikunta-, vapaa-aika ja kulttuuritoimintaan. Pitäjäraatien toimintamäärärahasta 14 prosenttia oli kuljetuspalveluita. Kuljetuksia asiointiin ja kulttuurin pariin järjestetään erityisesti niille asukkaille, joilla ei ole autoa käytettävissä tai liikkuminen julkisilla välineillä on vaikeata.

Pitäjäraadit osallistuivat myös erilaisiin hankkeisiin kuten Henkkarit kaikille ja Monipaikkaisuudesta boostia. Henkkarit kaikille -hankkeessa autettiin henkilöllisyystodistuksen hankkimisessa heitä, joilla sitä ei ole. Monipaikkaisuudesta boostia Pohjois-Savon vetovoimaan -hankkeessa pilotoitiin etätyötiloja.

Pitäjäraadit tekivät noin 20 aloitetta, kannanottoa ja lausuntoa. Kannanotoista ja lausunnoista suurin osa liittyi kaupungin palveluverkkosuunnitteluun.

Kokoukset

Pitäjäraatien kokoustiheys vaihteli vuonna 2025 kuudesta kolmeentoista. Kokoukset kestivät tunnista kolmeen tuntiin. Kokoukset olivat pääosin päätöskokouksia, joissa käsiteltäviä asiakohtien määrä vaihteli 10:stä 20:een. Asioiden valmistelua tehdään kokousten ulkopuolella. Puheenjohtajien ajankäyttö vaihtelee, vähimmillään puheenjohtaja käyttää tunnin ja suurimmillaan kymmenen tuntia viikossa pitäjäraadin asioiden valmisteluun ja hoitamiseen.

Pitäjäraatien toimintamäärärahasta 18 prosenttia meni kokouspalkkioiden ja matkakorvausten maksamiseen. Kokouspalkkioiden määrään vaikuttaa kokoustiheys ja raadin jäsenmäärä. Kokouspalkkion suuruus on 55 euroa (Kuopion kaupungin hallintosäntö, 153 §). Pitäjäraadin puheenjohtajalle ja sihteerille maksetaan palkkio 50 prosentilla korotettuna. (Pitäjäraadin toimintasäntö 1.6.2026, 7 §)

Pitäjäraatien vuosi 2026

Kaupungin osoittama pitäjäraatien toimintamääräraha 180 000 euroa jaetaan tasasummaisena kahdeksan pitäjäraadin kesken. Pitäjäraatien tehtäviä täsmennettiin osana Meidän Kuopio - osallisuusmallia, joka astui voimaan vuoden 2026 alussa. Tehtävässä korostuu pitäjäraadin verkostoitumistehtävä alueella eli pitäjäraati koordinoi ja rakentaa alueen toimijoiden ja kaupungin välistä yhteistyötä ja tuo esiin alueen kehittämisen tarpeet.

Pitäjäraatien ja kaupungin palvelupäälliköiden kanssa järjestetään vuonna 2026 neljä yhteistyötapaamista. Keväällä 2026 tapaamiset keskittyivät kaupungin avustusmuotojen esittelyyn, kunnossapitoon/alueen viihtyvyyden edistämiseen, alueen markkinointiin ja viestintään.

Toimivallan peruste

Kuopion kaupungin hallintosääntö 35 §

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakoarviointia ei tehdä, kun kyseessä on toiminnan seuranta koskeva asia (KH 21.10.2024/, §293).

Liitteet

3145/2026 Etelä-Kuopio pitäjäraati toimintasuunnitelma 2026
3145/2026 Juankoski pitäjäraati toimintakertomus 2025
3145/2026 Juankoski pitäjäraati toimintasuunnitelma 2026
3145/2026 Karttula pitäjäraati toimintakertomus 2025
3145/2026 Karttula pitäjäraati toimintasuunnitelma 2026
3145/2026 Länsi-Kuopio pitäjäraati toimintasuunnitelma 2026
3145/2026 Maaninka pitäjäraati toimintakertomus 2025
3145/2026 Maaninka pitäjäraati toimintasuunnitelma 2026
3145/2026 Nilsia pitäjäraati toimintakertomus 2025
3145/2026 Nilsia pitäjäraati toimintasuunnitelma 2026
3145/2026 Riistavesi toimintakertomus 2026
3145/2026 Riistavesi toimintasuunnitelma 2026
3145/2026 Vehmersalmi pitäjäraati toimintakertomus 2025
3145/2026 Vehmersalmi pitäjäraati toimintasuunnitelma 2026